

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL SOCIALINIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2251 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-347 (TAP-21-498) (21-24038)**

2021-05-07 Nr. NV-943

Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Tikslas: pateikti Vyriausybės išvadą (nepritarti) Seimo narės M. Ošmianskienės pateiktam įstatymo projektui, kuriuo siūloma laikotarpiu, kai socialinės įmonės ūkinė veikla sustabdyta ar apribota dėl ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino, netaikyti nuostatų dėl socialinės įmonės gautų pajamų ir jai suteiktos valstybės pagalbos dydžio.

Esama situacija:

- Socialinių įmonių įstatymas numato, kad socialinės įmonės statusas panaikinamas, jeigu socialinei įmonei per metus suteikta valstybės pagalba yra didesnė negu per metus jos gautos pajamos iš veiklos, kuri nėra įtraukta į socialinių įmonių neremtinų veiklos rūšių sąrašą.
- Socialinėms įmonėms, vykdančioms veiklą, Užimtumo tarnyba teikia įstatymu nustatytą valstybės pagalbą – subsidijas darbo užmokesčiui (kompensuojama 50-75 proc. darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, bet ne daugiau kaip 1,5 MMA, t.y. 963 Eur), neįgalių darbuotojų darbo vietoms įsteigti/pritaikyti, darbo priemonėms įsigyti, transporto išlaidoms, asistento išlaidoms ir kt.
- Karantino metu darbdaviams už prastovose esančius darbuotojus numčius skirti subsidijas darbo užmokesčiui (kompensuojama 100 proc. darbuotojui apskaičiuoto darbo užmokesčio, bet ne daugiau kaip 1,5 MMA, t.y. 963 Eur), atitinkamai Socialinių įmonių įstatyme buvo nustatyta, kad karantino metu paskelbus prastovą socialinei įmonei mokama ne Socialinių įmonių įstatyme nustatyta valstybės pagalba, o Užimtumo įstatyme nustatyta subsidija darbo užmokesčiui.
- 2021 m. balandžio mėn. pradžioje veikė 118 socialinių įmonių, jose dirbo 5581 darbuotojas, iš jų – 4573 tikslinėms grupėms priklausantys asmenys. 40 socialinių įmonių už prastovose esančius darbuotojus mokamos prastovų subsidijos. 2021 m. išmokėta 756,2 tūkst. Eur, 2020 m. – virš 1,7 mln. Eur.

Esmė: siūloma nepritarti įstatymo projektui Nr. XIVP-347 dėl šių priežasčių:

- siūlomos nuostatos yra perteklinės, nes Socialinių įmonių įstatyme nustatyta, kad socialinė įmonė, paskelbus darbuotojui prastovą, kai Vyriausybė paskelbia ekstremaliąją situaciją ir (ar) karantiną, turi teisę įgyvendinti įdarbinimo subsidijuojant priemonę Užimtumo įstatymo nustatyta tvarka. Užimtumo tarnybai priėmus sprendimą skirti prastovos subsidiją, valstybės pagalbos mokėjimas socialinei įmonei sustabdomas. Užimtumo įstatymo nustatyta subsidija darbo užmokesčiui prastovos metu nelaikoma valstybės pagalba (valstybės pagalba vertinama tik tada, kai socialinė įmonė vykdo veiklą, nėra paskelbusi prastovos ir gauna pajamų).
- socialinės įmonės kartu su kitomis įmonėmis konkuruoja atviroje darbo rinkoje (pvz., dalyvauja viešuosiuose pirkimuose), todėl socialinės įmonės statuso išlaikymas ir valstybės pagalbos, kuri yra didesnė negu per kalendorinius metus jos gautos pajamos, mokėjimas iškreiptų konkurenciją, nes socialinės įmonės turėtų geresnes sąlygas nei kitos įmonės, kurios dėl karantino taip pat susidūrė su sunkumais.

Atitiktis Vyriausybės programai: projektas nesusijęs su Vyriausybės programa.

Vyriausybės išvada Seimui turi būti pateikta iki 2021-05-12.

Derinimas: suderinta be pastabų su Finansų ministerija, Teisingumo ministerija ir Konkurencijos taryba.

Dalykinio vertinimo išvada: siūlome nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje ir prieš pateikiant pasirašyti patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės techninio pobūdžio pastabą.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt